

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Academie voor muziek, woord en dans
te SCHOTEN**

Hoofdstructuur deeltijds kunstonderwijs

Instellingsnummer 49932

Instelling Gemeentelijke Academie voor muziek, woord en dans

Directeur Lisbeth WOLFS

Adres Jozef Van Craenstraat 4 - 2900 SCHOTEN

Telefoon 03-685.02.56

Fax 03-685.16.85

E-mail lisbeth.wolfs@schoten.be

Website www.academieschoten.be

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Schoten

Adres Verbertstraat 3 - 2900 SCHOTEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 19-09-2016; 20-09-2016; 21-09-2016; 22-09-2016; 23-09-2016; 24-09-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 24-09-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 15-12-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Luc PONET

Teamleden Rieka HÉRIE, Dirk ROMBAUT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Opties/instrumenten in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE ACADEMIE DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de academie de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de academie aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Muziek: algemene muzikale vorming, samenzang	8
3.1.1.2 Muziek: ensemble/jazz & lichte muziek	10
3.1.1.3 Muziek: instr. volksmuziek diatonische accordeon	12
3.1.1.4 Muziek: instr. volksmuziek doedelzak	13
3.1.1.5 Muziek: instrument blokfluit	15
3.1.1.6 Muziek: instrument hoorn, instrument trombone, instrument trompet	16
3.1.1.7 Muziek: instrument piano.....	18
3.1.1.8 Muziek: instrument viool.....	20
3.1.1.9 Muziek: koor, vocaal ensemble	21
3.1.1.10 Muziek: stemvorming, zang, zang volksmuziek, zang/jazz & lichte muziek	24
3.1.1.11 Woordkunst: algemene verbale vorming	26
3.1.1.12 Woordkunst: toneel.....	28
3.1.1.13 Woordkunst: verbale vorming	29
3.1.1.14 Woordkunst: voordracht	30
3.1.1.15 Woordkunst: welsprekendheid	31
3.1.2 Voldoet de academie aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	32
4 BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?	34
4.1 Deskundigheidsbevordering	34
4.2 Onderwijsaanbod	35
4.3 Evaluatiepraktijk en rapportering	36
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE	38
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE	40
6.1 Wat doet de academie goed?	40
6.2 Wat kan de academie verbeteren?	40
6.3 Wat moet de academie verbeteren?	41
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	42

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de academie

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de academie,
3. het algemeen beleid van de academie.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele academie aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de academie een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal opties/instrumenten.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de academie na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de academie voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de academie voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de academie om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de academie de doelen en gaat de academie dit na?
 - ontwikkeling: heeft de academie aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de academie aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de academie. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de academie of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de academie of van structuuronderdelen als de academie binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de academie of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de academie de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de academie de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de academie het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de academie of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De academie mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Schoten is een verstedelijkt woondorp in het noordoostelijk randgebied van de Antwerpse agglomeratie. De gemeente telt ca. 38.000 inwoners en heeft deels een residentieel karakter, met mooie villawijken, talrijke kastelen en privé-parken. De academie ligt in het centrum, waar ze beschikt over een eigen gebouw. Er zijn geen filialen, wel negen lesplaatsen en wijkafdelingen. Met 1.237 cursisten voor de drie podiumkunsten wordt een lichte daling van het leerlingenaantal vastgesteld tegenover de telling bij de vorige doorlichting, 10 jaar geleden. Toch ligt de academie hiermee nog boven het Vlaams gemiddelde in de verhouding leerlingenaantallen/aantal inwoners.

De **studierichting Muziek**, gekenmerkt door een breed studieaanbod, is ondergebracht in drie stijldifferentiaties, feitelijk vier, wanneer we de oude muziek daar ook bij vermelden. Het gaat om de klassieke opleiding, de stijldifferentiatie jazz/pop en de stijldifferentiatie volksmuziek. Bij al de vakken die tijdens deze doorlichting in de focus staan worden de leerplandoelstellingen bereikt. Zing-, speel- en musiceerplezier is overal aanwezig. Bij de vakken algemene muzikale vorming en samenzang wordt aandacht besteed aan uiteenlopende doelgroepen. De impact van een brede ervaring via o.a. muzische vorming is te herkennen in de leerlinggerichtheid van de algemene muzikale vorming, terwijl elk leerlingenprofiel zich kan vinden in één of andere vorm voor samenzang.

Bij het vak ensemble jazz en; lichte muziek valt vooral de sterke artistieke output op. Het diatonisch accordeon wordt aangeleerd door middel van een zeer nauwgezette, gestructureerde pedagogisch-didactische aanpak. Het vak doedelzak kent een hernieuwde doorstart na enkele leraarswissels. Er groeit weer een zeker evenwicht en vertrouwen. In tegenstelling tot de meeste opleidingen in Vlaanderen behoort het vak blokfluit tot de sterkhouders van deze academie. Zowel het leerlingenaantal als de kwaliteitsvolle output scoren zeer goed. De koperblazers zijn bezig aan een remonte. Met een geheel vernieuwde, kwaliteitsvolle ploeg wordt nu de basis gelegd voor een nieuwe toekomst. De piano-opleiding is van oudsher de grootste instrumentopleiding, met de meeste leerlingen. De gedifferentieerde leerbegeleiding en -opvolging, samen met aandacht voor een kwaliteitsvol repertoire, op een boeiende manier geïnterpreteerd, houdt de traditie in ere. De opleiding viool kent eveneens een goede leerbegeleiding. De brede instroom is te danken aan een uitstekende initiatie. De academie van Schoten ademt een zekere vocaliteit in zowel de instrumentale als de vocale opleidingen. De vakken koor en vocaal ensemble zijn een voorbeeld van goede praktijk als het om een zinvolle, doelgerichte organisatie van specifieke koorgroepen gaat, op alle niveaus en in de drie stijldifferentiaties. Dit is natuurlijk maar mogelijk dankzij een stabiele vocale vorming. Deze gebeurt in de opleidingen stemvorming en zang (klassiek, jazz/pop en volksmuziek). De specificiteit van deze opleidingen wordt ondersteund door een sterke leerlinggerichtheid die op haar beurt kan bouwen op een structureel overleg binnen de vakgroep. Dit resulteert immers regelmatig in boeiende, ervaringsgerichte projecten voor leerlingen en leraars.

In de **studierichting Woord** worden de leerplandoelstellingen voor alle focusvakken bereikt. De frequente overlegmomenten binnen het woordteam zorgen voor een goede informatiedoorstroom op velerlei vlakken. Vooral voor de leer- en loopbaanbegeleiding is dit een grote troef. Fantasie en verbeelding zijn vaste elementen in de cursus algemene verbale vorming. Via een speelse aanpak worden technische aspecten aangebracht en verankerd. In verbale vorming wordt erg leerlinggericht gewerkt zonder de leerplandoelstellingen uit het oog te verliezen. In de lessen voordracht en toneel valt de keuze voor literair verantwoord en aangepast tekstmateriaal op. In welsprekendheid wordt binnen het kader van de leerplandoelstellingen tegemoetgekomen aan de zeer uiteenlopende noden en behoeften van de leerlingen met bijzondere aandacht voor het overwinnen van spreekangst.

De **studierichting Dans** is nog in oprichting en dus erg pril. Daarom is deze studierichting nog niet mee opgenomen in de focus van de doorlichting.

De academie krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde **bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne** (BVH). Ze moet de systematische zorg voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leeromgeving verbeteren. De BVH-organisatie verloopt niet vlekkeloos en er werden een aantal tekorten vastgesteld. Belangrijkste vaststelling is dat er geen geconcretiseerd globaal preventieplan is, noch een jaaractieplan. Bovendien ontbreken de middelen voor de realisatie van het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan. De opmerkingen van de externe dienst worden niet opgevolgd en er is geen brandpreventieverslag. Dit betekent dat er geen systematische risicobeheersing is.

Bij de **kwaliteitsindicatoren** werden drie issues in de focus geplaatst: deskundigheidsbevordering, onderwijsaanbod en evaluatiepraktijk annex rapporteringspraktijk. Voor de deskundigheidsbevordering valt op dat de ondersteuning en de doeltreffendheid van de nascholingen sterker zijn dan het strategisch en ontwikkelingsgericht denken over de te volgen nascholingen. Het onderwijsaanbod is zeer representatief, lijdt een beetje onder de programmatiestop, maar voldoet aan zowel de leerbehoeften als de verwachtingen. Voor wat betreft de evaluatie- en de rapporteringspraktijk staat de academie aan een (nieuw) begin van een ontwikkelingstraject.

Voor wat betreft het **algemeen beleid** kan gesproken worden van een zeer gestructureerd en inspirerend leiderschap. De directie wordt in haar taak ondersteund door een stafmedewerker, een uitgebreide adviesraad, coördinatoren en secretariaatsmedewerkers. De visieontwikkeling is volop in beweging, onder impuls van de vele vernieuwingen die her en der ontstaan. De directie, de adviesraad en de vakgroepen spelen hierbij samen een belangrijke, inspirerende rol. De besluitvorming berust bij dezelfde verantwoordelijken als vermeld in het leiderschap, dit uiteraard samen en in overleg met de inrichtende macht. Voor wat betreft de kwaliteitszorg springen vooral de positieve aandacht voor welbevinden, nascholing en leerlingtevredenheid in het oog. Het hoog welbevinden bij leraars en leerlingen is overigens absoluut vermeldenswaard.

De academie van Schoten is een bruisende academie waar kwaliteit en artistieke hoog geschat worden. Er worden veel initiatieven genomen voor talrijke artistieke projecten. Té talrijke projecten misschien, omdat dit een rem kan zijn op het flexibel denken en reflecteren, op intervisie ook, over de kernopdracht. De projecten inspireren anderzijds tot een sterke dynamiek, ze dagen uit tot het nemen van initiatief en zijn een meerwaarde voor de diverse opleidingen.

De inrichtende macht verleent voldoende ondersteuning voor het realiseren van de missie van de academie. Er is een structurele, substantiële financiële steun voor de uitrusting en er is logistieke steun wanneer er om gevraagd wordt. Het vooruitzicht op de integrale renovatie van de oudere gebouwen getuigt van een toekomstgericht denken.

Zoals hierboven al vermeld krijgt de academie een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarden met betrekking tot de studierichtingen Muziek en Woord. en een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande opties/instrumenten en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Opties/instrumenten in de doorlichtingsfocus

Muziek

- algemene muzikale vorming
- ensemble/jazz & lichte muziek
- instr. volksmuziek diatonische accordeon
- instr. volksmuziek doedelzak
- instrument blokfluit
- instrument hoorn
- instrument piano
- instrument trombone
- instrument trompet
- instrument viool
- koor
- samenzang
- stemvorming
- vocaal ensemble
- zang
- zang volksmuziek
- zang/jazz & lichte muziek

Woordkunst

- algemene verbale vorming
- toneel
- verbale vorming
- voordracht
- welsprekendheid

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Curriculum

- Onderwijsaanbod

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk
- Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE ACADEMIE DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de academie de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de academie aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde opties/instrumenten het volgende op.

3.1.1.1 Muziek: algemene muzikale vorming, samenzang

Voldoet

De academie voorziet een gedifferentieerde waaier aan mogelijkheden binnen het aanbod en dit in functie van uiteenlopende doelgroepen. Leerplandoelstellingen worden doorheen de verschillende leerjaren op een doordachte en weloverwogen wijze bereikt. Er is voldoende oog voor een gepaste evaluatie in de breedte en in de diepte.

Outputgegevens	Het totale aantal leerlingen over de vier leerjaren van de cursussen heen is de laatste vijf jaar met 17,89% gedaald (van 408 naar 335 vorig jaar). Landelijk is er ook een daling maar deze bedraagt 'slechts' 3,93%. De terugloop is in deze academie dus opvallend hoger. Bij analyse van de leerlingenaantallen blijkt vooral de instroom van nieuwe leerlingen te verminderen. Dit wordt ook bevestigd en versterkt door de vaststelling dat de doorstroming van het aantal leerlingen doorheen de verschillende leerjaren opvallend gelijkloopt met de gemiddelde doorstroming in andere academies. Deze komt neer op circa 70% tussen L1 en L3. Tijdens een gesprek met de vakgroep wordt naar verschillende oorzaken verwezen van deze terugloop: eerst is er de verhoging van het inschrijvingsgeld voor volwassenen. Ook is er een pop- en rockatelier dat erg concurrentieel blijkt. Dit atelier vraagt weliswaar meer inschrijvingsgeld maar biedt trajecten aan "à la tête du cliënt" met de uitdrukkelijke mededeling: "Je moet géén notenleer volgen om een instrument te kunnen bespelen". Intern zou de academie ook kunnen nagaan in hoeverre de goed uitgebouwde initiatiecursussen geen bepaalde invloed zouden kunnen uitoefenen op een verlaagde instroom. Na de lagere graad volgt de klassieke doorstroming naar de middelbare graad en geeft het vak aansluiting op de cursus algemene muziekcultuur. Uit bevraging blijkt er bij leerlingen en cursisten een grote tevredenheid over het aanbod en de sfeer in de school.
<i>Leerprestaties</i>	
<i>Outcomes</i>	
<i>Vervolgonderwijs</i>	
<i>Tevredenheid</i>	

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Er is binnen de vakgroep een gemeenschappelijk jaarplan ontwikkeld. Dit vormt veeleer een synthese van de leerplandoelen per trimester, dan wel een concrete uitwerking via gefaseerde planning en aangeduid lesmateriaal. De jaarplannen omschrijven algemeen de te verwerken leerstof op het vlak van metrum/ritme, melodie en theorie. Er is ook een doorlopende tekst, genaamd “Aanvullingen bij de jaarplannen algemene muzikale vorming (amv)”. Deze verduidelijkt hoe en van waaruit het team de realisatie ervan ziet. Hierin komen elementen voor die verder gaan dan de strikte leerplandoelen met een bijzondere aandacht voor het welbevinden van de leerlingen en de plaats van de ouders. De leerkrachten werken zeer praktijk- en ervaringsgericht, met aangepaste methodes. Het valt ook op dat er zeer doelgroepgericht gewerkt wordt. Naast het traditionele aanbod voor kinderen, bestaat er ook een afzonderlijke amv/samenzang voor jongvolwassenen, wordt er een specifieke cursus amv voor volwassenen ingericht en clustert men in bepaalde gevallen het vak samenhang met het oog op de uitvoering van projecten. Dit schooljaar start ook een gloednieuw aanbod onder de benaming “amv pop/jazz – praktijkgerichte initiatie in de muziektheorie” met een richttraject over twee schooljaren. Hiervoor is er nog geen echt systematisch en gefaseerd jaarplan uitgewerkt. Enkele basic lijnen worden aangegeven rond de aspecten metrum, ritme, melodie, harmonie en theorie. Er is geen verwijzing naar een erkend leerplan wat een inbreuk tegen de regelgeving is. Wat betreft de dynamische projectwerking, waar onder meer de leerlingen samenhang bij uitvoeringen aan deelnemen, hangt er een constante druk die bij een aantal sterk geëngageerde leerkrachten wel eens tot een overlast kan leiden. Dit gebeurt vooral bij overlappende projecten. In alle bijgewoonde lessen was er voldoende aandacht voor houding en ademhaling. Er wordt in bepaalde gevallen intensief gewerkt via ontspanningsoefeningen waarbij de middenrifademhaling grondig bestudeerd en getraind wordt. Hierdoor verbetert de kracht bij het zingen. In vele klassen wordt belang gehecht aan het instuderen op systematische basis. Dit uit zich o.m. bij het gefaseerd lezen en het precies intoneren om uiteindelijk kwaliteitsvol te zingen. Tijdens bepaalde lesmomenten traint men ritmische patronen op djembés. Zo wordt ook vanzelfsprekend de auditieve attitude gestimuleerd. De leerstof is in alle klassen progressief opgebouwd.
Onderwijsorganisatie	Er dient zich een overdreven verschil aan tussen de klasgroottes van de cursussen amv/samenhang. Op sommige lesplaatsen is het aantal leerlingen minimaal terwijl er in de hoofdschool klassen zijn met gemiddeld 30 leerlingen. De onderwijstijd wordt in de meeste cursussen gerespecteerd met uitzondering van het nieuw aangeboden vak “AMW POPJAZZ – praktijkgerichte initiatie in de muziektheorie” (sic) voor volwassenen. Daar stelt men een richttraject voor van twee in plaats van de drie officiële leerjaren. Dit is niet conform de regelgeving.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	In alle bezochte amv-klassen bevinden er zich piano’s (akoestische of digitale), zijn er muziekborden, voldoende tafels en stoelen en ondersteunend didactisch materiaal: djembés voor training van de ritmiek, Orff-instrumentarium, boomwhackers... en klankinstallaties met een voldoende kwaliteit. Ook ICT heeft zijn intrede gedaan.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De evaluaties gebeuren nog op traditionele basis waarbij nagegaan wordt in hoeverre de leerlingen de te realiseren doelen bereiken. Er zijn tussentijdse, individuele zangtestjes en dictees die binnen elke klas worden afgenomen en waar de tussentijdse evaluaties op gebaseerd zijn. De punten die de leerlingen krijgen tellen voor 30% mee in het eindtotaal. Op het einde van het schooljaar is er het officiële examen waar ook een extern jurylid wordt uitgenodigd voor het beoordelen van de zangproeven. Ook worden punten gegeven op dictee en theorie. De meeste leerlingen slagen in de proeven en stromen door naar een volgend leerjaar.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Er is nog geen centraal, digitaal leerlingvolgsysteem op academieniveau. Uiteraard worden de leerlingen binnen de amv-klassen goed opgevolgd. Leerlingen beschikken over een agenda van de school die per les wordt ingevuld. Leerlingen worden voldoende gestimuleerd en er heerst in de meeste klassen een ondernemende sfeer die enthousiasme kan combineren met de noodzakelijke concentratie.
Inbreuk(en) op regelgeving	Samenstelling van een lessenrooster in de lagere graad: B.V.R. 31/07/1990 – Hfdst. II Structuur – art. 7 1° - b)

3.1.1.2 Muziek: ensemble/jazz & lichte muziek

Voldoet

De opleiding ensemble jazz/lichte muziek realiseert een goede, kwaliteitsvolle artistieke output. Via stijlzuivere oefeningen en een passend repertoire wordt doelgericht en enthousiast gemusiceerd, met veel speelvreugde en een grote leerwinst als logisch gevolg. De verschillende leerlingentypes staan op hun eigen artistiek niveau stevig hun mannetje. De leerdoelstellingen worden bereikt.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	De stijldifferentiatie jazz/pop kent ten gevolge van de programmatiestop nog maar een beperkt studietoeraanbod. Met vier opleidingen, drie instrumentale en een vocale opleiding, is de effectieve instroom voor ensemble niet overdreven groot noch sterk gevarieerd: keyboard/piano, elektrische gitaar, drums en zang worden aangevuld met blazers (saxofoon) en bassisten uit de klassieke opleiding. Met 57 leerlingen in de stijldifferentiatie jazz/pop (21 pianisten, 21 elektrische gitaristen, 2 drummers en 13 zangers) is het moeilijk om gevarieerde combo's en ensembles samen te stellen. De door- en uitstroomcijfers zijn sterk afhankelijk van de individuele opleidingen, ook al richt de gehele opleiding zich fundamenteel vooral op de ervaring in het samenspel. Daarom zijn er regelmatig optredens, en dit zelfs op een eigen festival, al dan niet i.s.m. andere academies. Er zijn diverse speelniveaus, maar er is steeds een passende output. Met andere woorden: kwaliteit op elk niveau. Leerlingen uit verschillende opleidingen en met verschillende achtergronden vinden mekaar in een gezamenlijke passie. Bijgevolg is er een hoge graad van tevredenheid en welbevinden.
---	--

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	De verticale en horizontale samenwerking is bijzonder verrijkend voor alle betrokkenen. De combo's en ensembles zijn evenwichtig samengesteld waardoor nuttige vaardigheden ontwikkeld worden. Er worden goede referenties meegegeven voor inspirerende luistervoorbeelden. Er is een jaarplan. De belangrijkste aandachtspunten uit het erkende minimumleerplan komen als vanzelfsprekend en spontaan aan bod in een zeer constructieve leercontext. Daardoor is elke les een sterke, ervaringsgerichte, actieve beleving. De Big Band moet het doen met de beschikbare instrumentisten: 4 saxen (2 alten, tenor en bariton), piano, gitaar en bas. De leraar zelf drumt mee (à default). Momenteel zijn er geen leerlingen kopers die deze vorm van samenspel aankunnen (zie daarvoor het verslag van de erkenningsvoorwaarde Koperblazers). De leraar onderhoudt een eigen klasmanagement met verwijzingen naar de artistiek pedagogische visie en de leerinhoud.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Het klein auditorium is een ideale studio, een werkplaats, voor de diverse combo's. De uitrusting is van een uitstekende kwaliteit, hetgeen zowel het bereiken van de leerplandoelstellingen als de motivatie van de leerlingen bijzonder inspireert (vleugelpiano, 2 Hammondorgels, Fender-, Laney- en Boseversterkers, drumstel, ...).
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De evaluatie gebeurt nog helemaal volgens de regelgeving, traditioneel twee keer per jaar. De standaardevaluatiefiche instrument/SS van de academie geldt als enig rapporteringsmodel. Concertexamens zijn werkelijk publieke concertoptredens die geëvalueerd worden. De verslagen van de externe jury worden gekopieerd en ter ondersteuning van het behaalde resultaat (een cijfer) aan de respectievelijke leerlingen overgemaakt.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Elke leerling krijgt een coaching volgens de eigen mogelijkheden. Dankzij uitstekende leertips, met vrijwel onmiddellijk effect, wordt op relatief korte tijd veel bereikt. Op die manier wordt zeer ondersteunend gewerkt bij het optimaal ontwikkelen van kennis, vaardigheden en attitudes. Er is nog geen digitaal leerlingvolgsysteem op academieniveau. De leraar houdt een eigen, beperkte leerlingenadministratie bij.

3.1.1.3 Muziek: instr. volksmuziek diatonische accordeon

Voldoet

Deze opleiding stimuleert een uitgebreide musiceervreugde. De zeer gestructureerde pedagogisch-didactische aanpak, op het individueel niveau van elke leerling, wordt bijzonder gewaardeerd. De leerplandoelstellingen worden bereikt.

Outputgegevens Met 17 leerlingen (2,35% van het leerlingenbestand met een studiekeuze voor instrument/zang) staat deze opleiding mee aan de top in Vlaanderen. Het gemiddeld aantal leerlingen in Vlaanderen ligt immers zo een volle 2% lager. De cijfers voor doorstroom doorheen de leerjaren liggen erg hoog (quasi 90%). Voor een nog jonge klas, met nog veel leerlingen in de lagere graad, is dit natuurlijk erg relatief. We zien vooral een sterke doorstroom naar de socioculturele wereld van de volksmuziek. Door een zeer nauwgezette, adequate pedagogisch-didactische aanpak is de tevredenheid over de opleiding erg groot.

Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid

Onderwijsaanbod Voor elke leerling wordt bij het begin van het schooljaar een individueel traject uitgetekend. Hierbij wordt rekening gehouden met de wensen en de voorkeuren van de leerlingen. Dit individueel traject vermeldt drie onderdelen: aandachtspunten/werkpunten (houding, stijlen, notenligging, basistoonladders, creativiteit, geheugenoefening en begeleiding), wensen van de leerling en repertoire. Het geheel maakt deel uit van de jaarplanning. Beter ware het om te vertrekken van een generiek jaarplan, met een oplijsting van duidelijke leerdoelen en te verwerven kennis, vaardigheden en attitudes per graad en per jaar. Dit geldt dan als referentiekader voor de individuele trajecten. Dit referentiekader is er momenteel niet waardoor bijgevolg veel aandacht wordt besteed aan de wensen van de leerling, hetgeen niet het uitgangspunt is van dit kunstonderwijs. Het afstemmen van leerlijnen op de mogelijkheden van de leerlingen is echter wel steeds aan de orde. De leerlingenevolutie en de leerwinst zijn nu echter heel erg afhankelijk van de wensen en de motivatie van de leerlingen. Dit kan omgebogen worden naar een actief en constructief leren met duidelijke leerverwachtingen en -doelen. Het 'met plezier' musiceren is uiteraard van prioritair belang. Een zekere vorm van samenspel maakt inherent deel uit van de instrumentles. Het wordt beschouwd als de ruggengraat van het musiceren. Op die manier wordt ook een goede horizontale en verticale samenhang gegenereerd met verworvenheden uit andere vakken. De specifieke vaardigheden worden stap voor stap ontwikkeld aan de hand van duidelijke didactische tips. Dit levert binnen de lescontext goede resultaten op.

Volledigheid
Evenwicht
Referentiekader
Planning
Verticale en horizontale samenhang
Klasmanagement
Actief en constructief leren

Uitrusting De academie biedt huurinstrumenten aan. Voor de jongste leerlingen (initiatie) werden kleine instrumenten aangekocht.

Leermiddelen en ICT
Logistiek

Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De permanente, wekelijkse verbale evaluatie in de klas wordt als zeer belangrijk beschouwd. Punten zeggen minder dan een goed gesprek (citaat). Examens (productevaluaties) worden beschouwd als oefeningen voor publieke optredens. De feedback van de externe jury wordt als heel erg nuttig ervaren. De evaluatie voldoet in z'n totaliteit aan de regelgeving en surft parallel op de vernieuwingsdrang die momenteel aan de gang is i.v. m. het competentiegericht evalueren. In die zin sluit de appreciatie/evaluatie over een afgelegd (jaar-)traject aan op de individuele leerlingenfiches en de specifieke, geïndividualiseerde leerdoelstellingen (cfr. jaarplannen) die daarop vermeld staan. Deze vorm van evalueren is niet alleen legitiem maar ook betrouwbaar en valide.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Elke leerling ondergaat op klasniveau een persoonlijk ontwikkelingstraject aan de hand van een individuele leerlingenfiche met aandachts-/werkpunten, wensen van de leerling en repertoire. Op academieniveau is er nog geen digitaal leerlingvolgsysteem.

3.1.1.4 Muziek: instr. volksmuziek doedelzak

Voldoet

De opleiding voor doedelzak staat aan het begin van een nieuw ontwikkelingstraject nadat er op korte tijd een behoorlijk leraars- en leerlingenverloop is geweest. Het speel- en musiceerplezier lijdt er nu niet meer onder. Er wordt gewerkt op basis van een uitstekend jaar- en leerplan en de leerlingen krijgen een opleiding 'op maat'. De leerdoelstellingen worden bereikt en de tevredenheid volstaat.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	De leerprestaties, de outcome en de doorstroom voor het vak doedelzak hebben geleden onder enkele leraarswissels. De statistische gegevens zien er dan ook niet erg goed uit. Op 8 jaar tijd daalde het leerlingenaantal van 22 naar 7. Hierdoor zit men niet alleen onder het Vlaams gemiddelde maar worstelt de academie voor wat dit vak betreft ook met een imagoprobleem. Een groot leerlingenverloop ten gevolge van leraarswissels vertaalt zich immers in een sterke voortijdige uitstroom. Bovendien kan een normale instroom van nieuwe leerlingen de neerwaartse spiraal niet in één keer omkeren. Er wordt momenteel goed gewerkt aan een doorstart. Dit geeft de opleiding het krediet dat ze verdient. Aan de tevredenheid van de nog aanwezige leerlingen valt niet te twijfelen.
---	---

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Er is een gedetailleerd generiek jaarplan voor doedelzak dat aangevuld wordt met een gepersonaliseerd jaarplan met doelstellingen en repertoire per leerling. Daar waar het eerste document een volledig overzicht biedt van al de te verwerven vaardigheden, kennis en attitudes, doorheen de ganse opleiding, geordend per graad, is het tweede document een opsomming van te verwachten aandachtspunten enerzijds en concrete leerdoelen anderzijds. Dit geïndividualiseerd jaarplan is gericht op drie momenten of ankerpunten doorheen het jaar: december, maart en juni. In een vierde kolom is ruimte voorzien voor het vermelden van de te voorziene examenstukken. Daarmee gaat het hier eigenlijk niet over een jaarplan maar eerder over een 'geplande jaaragenda' (klasmanagement). In het generiek jaarplan daarentegen, wordt een volledige, evenwichtige en samenhangende opleiding uitgewerkt in de vorm van te ontwikkelen competenties. Deze zijn meteen gekoppeld aan een passend repertoire. Tijdens de les wordt vanuit de groepsgerichte lesmethodiek meteen aan een vorm van samenspel gedaan. Het parallelle repertoire van spelen en zingen creëert in de volksmuziek meteen een horizontale en verticale samenhang. Het zijn stuk voor stuk voorbeelden van een actief en constructief, doelgericht leren.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De meeste leerlingen beschikken over een eigen instrument. De huurinstrumenten voldoen niet aan de minimale verwachtingen. Het bewaren ervan in goede klimatologische omstandigheden en het herstellen van een aantal tekortkomingen en gebreken is noodzakelijk. Er zijn kleine instrumenten voor de jongere leerlingen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De reguliere (product-)evaluaties en de rapportering daarvan gebeuren tweemaal per jaar, zoals de regelgeving het voorschrijft en volgens de traditionele gebruiken in de academie.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Elke leerling volgt deze opleiding vanuit een bepaalde persoonlijke betrachting. In de volksmuziek is zo een persoonlijke benadering inherent aan de diverse vormen van musiceren. Vanuit een zekere zorgzaamheid kan elke leerling dan ook in een eigen tempo en met een aangepast repertoire fasegewijs evolueren. De klasadministratie is nog pril en minimaal en op academieniveau is er nog geen digitaal leerlingvolgsysteem ontwikkeld. Het ware ideaal wanneer het voorgelegde generiek jaarplan, omgezet in persoonlijke leertrajecten, als referentiekader zou gekoppeld worden aan een kwaliteit bevorderende en competentiegericht leerlingenfiche. Het huidige document dat daar voor doorgaat (gepersonaliseerd jaarplan) is weliswaar een goede aanzet maar nog te sporadisch, te summier en onvoldoende ondersteunend voor de (h)erkenning van het leerlingenprofiel.

3.1.1.5 Muziek: instrument blokfluit

Voldoet

De academie vormt vanuit een sterke traditie een uitstekende biotoop voor een kwaliteitsvolle blokfluitopleiding. De leerlingen zijn enthousiast, ze beleven plezier aan het musiceren. Dit draagt bij tot een goede output. De leerplandoelstellingen worden bereikt.

Outputgegevens <i>Leerpresetaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	Met 29 leerlingen (4% van het leerlingenaantal voor instrument/zang) stellen we een kleine daling vast tegenover het jaar voordien, maar dat was dan ook een uniek topjaar, met 32 leerlingen. Tegen alle trends in Vlaanderen in is dit een uitstekende instroom, met een leerlingenaantal dat vier keer hoger ligt dan het gemiddelde in Vlaanderen. Met deze opleiding slaagt men er in een vrij regelmatige doorstroom naar het hoger kunstonderwijs te kunnen voorleggen. Minstens even belangrijk is echter de maatschappelijke relevantie door de aanwezigheid in de wereld van de amateurkunsten met verschillende blokfluitconsorts en kamermuziekensembles. Regelmatig worden motiverende en kwaliteitsbevorderende projecten uitgewerkt met de leerlingen, ook extra muros. De tevredenheid en het welbevinden zitten bij alle betrokkenen goed, ook al kan men zich niet van de indruk ontdoen dat dit succesverhaal hoe langer hoe minder vanzelfsprekend is geworden.
Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale</i> <i>samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Vanuit de initiatie is er een duidelijke leerlijn die gebaseerd is op het minimumleerplan. De jaarplannen voor de lagere, de middelbare en de hogere graad vertrekken vanuit exact omschreven doelstellingen. De verdere inhoud is opgesplitst in attitude, toonvorming-techniek, muzikaliteit en repertorium. Samenspel maakt in de lespraktijk de facto deel uit van de vorming. Er is een goede horizontale samenhang. Regelmatig overleg en afstemming tussen de vakken instrument (individueel) en samenspel (groep) dragen eveneens bij tot een sterk aanbod. De verticale samenhang wordt versterkt door studiedagen, zomerstages en extra muros-activiteiten waaraan alle niveaus kunnen participeren. Zonder een sterke klasdynamiek, waarbij actief en constructief leren van primordiaal belang zijn, zou het niet mogelijk zijn het huidige peil inzake niveau en kwaliteit te bereiken.
Uitrustung <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De leerlingen beschikken over hun eigen instrumenten (sopraan en alt). De academie stelt de andere instrumenttypes ter beschikking.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De evaluatie gebeurt correct volgens de regelgeving. Traditioneel, met punten en een woordelijke toelichting op de rapporten. Een verbale aanvulling tijdens de lessen, na concertoptredens en examens draagt bij tot een betere zelfinschatting.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

Kindvriendelijkheid en trajectbegeleiding staan bovenaan indien het gaat om leerlingenzorg. Een zekere oriëntering vanuit de initiatie is eveneens aan de orde. Niet alle leerlingen kiezen immers meteen voor blokfluit als eerste instrument, net zomin als alle leerlingen vanuit de eerste keuze (blokfluit) volhouden en de opleiding als eerste keuze verder zetten. Het vinden van een begripvol evenwicht hierin draagt bij tot een sterke trajectbegeleiding. Een digitaal leerlingvolgsysteem op academieniveau is nog niet van toepassing.

3.1.1.6 Muziek: instrument hoorn, instrument trombone, instrument trompet

Voldoet

met een klein team van jonge, dynamische, gemotiveerde leraars wordt gewerkt aan de herprofilering van de opleiding voor koperblazers. De leerplandoelstellingen worden bereikt, er is een algemene tevredenheid bij alle betrokkenen en artistiek-inhoudelijk wordt overtuigend en enthousiast gemusiceerd.

Outputgegevens

Leerprestaties
Outcomes
Vervolgonderwijs
Tevredenheid

De opleiding voor de koperblazers is na een dieptepunt waarin het de voorbije jaren verzeilde langzaam maar zeker weer aan het verrijzen. Momenteel zijn er geen leerlingen voor groot koper, behalve voor trombone (3 leerlingen of 0,41% van het aantal leerlingen instrument/zang in de academie). Er zijn dus geen leerlingen voor euphonium, bariton en bastuba. Hoorn heeft nooit een groot leerlingenaantal gekend, maar momenteel zijn het er twee (0,27%), een status quo. Trompet zit in de lift. Op vier jaar tijd is het leerlingenaantal meer dan verviervoudigd: van 2 naar 11 leerlingen. Ook dit is nu nog onder het Vlaams gemiddelde. Ongetwijfeld wordt dit, samen met trombone, opnieuw een sterkhouder. Voor trombone zijn er in het verleden nooit meer dan 4 leerlingen geweest. Na een sterke terugval is de huidige toestand alvast weer stabiel (van 1 naar 2, dan naar 3 leerlingen op drie jaar tijd), ook al is dat slechts de helft van het gemiddeld aantal leerlingen in Vlaanderen. Er zijn ongetwijfeld nog groeikansen. De initiatie voor koperblazers is in ontwikkeling. Het loont zeker de moeite hier verder op in te zetten, net zoals op de communicatie en de samenwerking met muziekverenigingen in de onmiddellijke omgeving.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	Voor klein koper werd door de leraar recent een concentrisch, generiek jaarplan ontwikkeld. Dit is afgestemd op de bestaande minimumleerplannen. Vertrekkende vanuit de initiatie wordt één traject uitgetekend tot en met de hogere graad, met telkens per jaar de specifieke aandachtspunten. De aandacht voor kennis, vaardigheid en attitude is evenwichtig verwerkt. Alle deelaspecten van de opleiding zijn gekoppeld aan een specifieke toepassing (repertoire) en aan individuele evoluties. De jaarplannen trombone zijn opgesteld als individuele jaarplannen, per leerling. Ze knopen aan bij de minimumleerplannen en zijn opgemaakt om de leerling te doen groeien in de verschillende parameters van het musicianship, eigen aan de koperblazers (trombone). In beide jaarplannen, deze voor klein koper en deze voor trombone, wordt gestreefd naar evenwicht en volledigheid, zij het elk op een andere manier. Er wordt op een actieve en constructieve manier gewerkt. De verticale en de horizontale samenhang met de parallelle opleidingen staan aan het begin van een ontwikkelingstraject. Intern overleg op vakgroepniveau en verdere afstemming van het aanbod op maat van de academie blijven een permanent aandachtspunt.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	Er is een uitgebreid arsenaal aan instrumenten beschikbaar voor verhuur aan beginnende leerlingen, ook voor initiatie. Het gaat dan over kleine plastic trompetten, cornetten, een kleine trombone en tenortrombones, hoorns en een euphonium. De hoorns voldoen, net als de tenortrombones, niet meer voor de opleiding. Eventueel zijn ze enkel nog bruikbaar als instrument voor beginners, en dan slechts voor een korte termijn.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Op basis van de wekelijkse ervaringen en de al dan niet gerealiseerde werkpunten, wordt steeds verbaal gecommuniceerd en aanvullend digitaal gecorrespondeerd. Als permanente evaluatie is dit niet onbelangrijk. De examens zijn - als productevaluatie - een ijkpunt voor de evolutie die tijdens het jaar gebeurde. De communicatie daarover gebeurt andermaal verbaal, ondersteunend, respectievelijk motiverend en vooral ook verhelderend ter verklaring van de behaalde punten. De woordelijke commentaren zijn dus van cruciaal belang, ook na optredens, klasconcerten enzovoort. Verder is de evaluatieprocedure dezelfde als bij de andere vakken, zoals van toepassing in de gehele academie: misschien nog niet vernieuwend, maar wel betrouwbaar en valide.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Het is bij een klein aantal leerlingen moeilijk om een goed evenwicht te vinden tussen zorgzaamheid en uitdagend. Desalniettemin trachten de betrokken leraars het beste van zichzelf te geven om de leerlingen te ondersteunen in hun individueel traject bij de ontwikkeling van vaardigheden, kennis en attitudes. Een effectief leerlingvolgsysteem op academieniveau is – net zoals bij de andere vakken – nog niet beschikbaar. Er is binnen dit vak op kleine schaal echter wel een digitaal volg- en communicatieplatform ontwikkeld tussen leraar en leerling.

3.1.1.7 Muziek: instrument piano

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden op een evenwichtige en gedoseerde manier bereikt. Er is voldoende oog voor kwaliteitsvol repertoire dat op een boeiende wijze geïnterpreteerd wordt. De evaluatiepraktijk steunt op elementen uit het proces aangevuld met optredens en eindejaarsproeven. Leerlingen worden op een gedifferentieerde wijze opgevolgd en begeleid.

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

De circa 160 leerlingen in de cursus piano vorig schooljaar, vertegenwoordigen ongeveer 24% van de instrumentale schoolpopulatie. Dit is opvallend onder het landelijk gemiddelde dat boven de 31% ligt. Het aantal leerlingen is de laatste twee jaren wat gedaald maar over een langere periode fluctueert de curve veeleer constant. Er dient dus diepgaander onderzoek te gebeuren rond de instroom en doorstroom van leerlingen, en dit binnen de verschillende klassen. Dit geldt ook voor het verloop van leerlingen binnen de cursussen en de transfers tussen de klassen.

De doorstroom van leerlingen doorheen de verschillende graden biedt een gunstig beeld.

Sommige, zeer getalenteerde leerlingen stromen al eens door naar een vervolgopleiding. Afhankelijk van het type leerling én van de docent, is er een aanwijsbare deelname aan wedstrijden zoals Vlamo en Cantabile pianowedstrijd voor de Jeugd.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

De leerkrachten piano vormen een collegiaal team dat enkele visieteksten rond het piano-onderricht heeft ontwikkeld. Er werd nagedacht over het advies dat men leerlingen en ouders zou meegeven en, zoals in de andere vakgebieden, werd een summier gemeenschappelijk jaarplan opgesteld. Momenteel is er regelmatig informeel contact tussen de collega's en blijven op voorhand geplande vergaderingen tot een minimum beperkt. Er is minder gezamenlijke toekomstgerichte planning en intervisie waarbij interessante modellen van aanpak en werkwijzen wederzijds worden uitgewisseld.

Uit de bijgewoonde lessen blijken de leerlingen in de verschillende graden voldoende vaardigheden te hebben verworven die overeenstemmen met de verwachtingen van het minimumleerplan. Zowel op aanvangs- als op afwerkingsniveau wordt aangepast lesgegeven. Tijdens boeiende lesmomenten slagen leerkrachten erin technische nauwkeurigheid te combineren met een gevoelsmatige invulling en een persoonlijke interpretatie van de partituur. Er is zin voor orde en systematiek binnen elke klas. Basisdoelstellingen rond houding, techniek, ontwikkeling van coördinatie... vinden we in alle cursussen terug. Er wordt individueel en leerlinggericht gewerkt. Hierdoor worden ook de uniforme examenprogramma's uit het oude leerplan terecht in vraag gesteld.

Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De academie beschikt over enkele vrij goede en onderhouden vleugelpiano's. In een aantal klassen in de hoofdschool en de wijkafdelingen bevinden zich ook rechte piano's. Over het algemeen zijn de piano's van een goede kwaliteit. De stemming van de piano's gebeurt volgens een vaste afspraak. Indien er tussentijds opmerkingen zijn kunnen de leraars dit melden aan de coördinator van de vakgroep. De pianostoelen zijn in orde. In de pianolokalen voldoet de logistieke ondersteuning. Wel zou een kleiner voetenbankje welkom zijn (tussenmaat) dat beter aangepast is aan de op wielen staande, hogere piano's. Leerkrachten beschikken over voldoende didactisch ondersteunend materiaal zoals bv. metronomen. Ook de digitalisering heeft in bepaalde klassen haar intrede gedaan. De academiebibliotheek bevat een heel mooie collectie aan literatuur die ook kan uitgeleend worden. Indien nodig kan geoefend worden in het auditorium.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De academie volgt op het vlak van evaluatiepraktijk de afspraken in de vigerende regelgeving. Naast het verplichte eindejaarsexamen worden ook voordrachtjes ingericht en is er een halfjaarlijkse proef. Op het proces en de resultaten tijdens het schooljaar staan 20 van de 100 punten onder de noemer van dagelijks werk. Leerkrachten communiceren over de ontwikkelingen tijdens het schooljaar via email. Ook de rapporten zijn digitaal. Dit digitaliseren bevindt zich in een fase die zich nog verder kan ontwikkelen. Hoewel men nog punten geeft, is men geen voorstander om deze nog af te roepen. Op termijn zal men op een behoedzame wijze reflecteren over vernieuwende vormen van evaluatie. Tot nu zijn de examenproeven conform de vereisten van het minimumleerplan (programma's, plichtwerk, oefenstuk, keuzewerk...). De meeste leerlingen slagen ook en stromen jaarlijks door naar een volgend leerjaar. Afwisselend worden andere juryleden gevraagd die voldoende voeling blijken te hebben met het deeltijds kunstonderwijs.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	In één van de pianoklassen wordt gebruik gemaakt van een meticulous leerlingvolgsysteem dat alvast een voorbeeldfunctie kan vervullen. Meer gestructureerde vergaderingen met vooraf vastgelegde thema's en onderwerpen zouden de interne dynamiek tussen de klassen kunnen bevorderen. Bovendien kan dit leiden tot een intensifiëring van de professionele pedagogisch-didactische aanpak. In het kader van een goede leerlingenopvolging zien de leerkrachten een opportuniteit in het vormen van een soort klassenraad waar specifieke problemen van leerlingen en hun curriculumopvolging in gezamenlijk overleg kunnen benaderd worden. Zo kan de leerbegeleiding een "gerichter" karakter krijgen. Er heerst een merkbare gevoeligheid om te beantwoorden aan specifieke problemen die zich bij de vele types leerlingen kunnen manifesteren.

3.1.1.8 Muziek: instrument viool

Voldoet

De kracht van de vioolopleiding zit in een brede instroom, een goede leerlingdifferentiatie en -begeleiding, uitgebreid musiceerplezier en een groot engagement bij alle betrokkenen. De leerplandoelstellingen worden bereikt.

Outputgegevens	De vioolopleiding is een succesverhaal. Er is een sterke instroom, mee gegenereerd door een enthousiaste initiatieklas. Met 63 leerlingen (8,7% van het aantal leerlingen instrument/zang) ligt het leerlingenaantal voor viool 1,5% hoger dan het gemiddelde in Vlaanderen. De doorstroom en de uitstroom van leerlingen verlopen goed, er is geen abnormaal leerlingenverlies tijdens het leertraject.
<i>Leerprestaties</i>	
<i>Outcomes</i>	
<i>Vervolgonderwijs</i>	
<i>Tevredenheid</i>	
Onderwijsaanbod	De jaarplannen viool, folkviool en samenspel zijn helemaal op mekaar afgestemd. De horizontale en verticale samenhang is daardoor gegarandeerd. Deze jaarplannen zijn gebaseerd op de minimumleerplannen zoals goedgekeurd door de Vlaamse overheid. Ze tekenen leerlijnen uit die het realiseren van de leerplandoelstellingen voor (de meerderheid van) de leerlingen op een gestructureerde wijze mogelijk maakt. Er is daarbij aandacht voor techniek en toonvorming, attitudevorming, stijlkenis, muzikale uitvoering, repertorium, enzovoort. In de optie samenspel wordt ad hoc een selectie uit de integrale leerstof afgestemd op de mogelijkheden en de verwachtingen van de leerling(en). Het leren muziek maken en de leerlingen ten volle laten genieten, in de breedste zin van het woord is het ultieme doel van de opleiding. Als een extensie van de vioolopleiding is er een jaarplan voor folkviool beschikbaar. De benadering van de opleiding folkviool loopt dan ook erg parallel met deze voor viool. Enkele wezenlijke verschilpunten: ritme, boogvoering, klankkleur, interpretatie en creativiteit (versieringen en interpretatie).
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Verticale en horizontale</i>	
<i>samenhang</i>	
<i>Klasmanagement</i>	
<i>Actief en constructief leren</i>	
Uitrusting	De vioolklas in de hoofdschool is goed uitgerust en voldoende ruim, met helaas behoorlijk wat hinder van geluiden uit de naast- en onderliggende (buur-) klassen. Voor beginnende leerlingen zijn huurinstrumenten beschikbaar.
<i>Leermiddelen en ICT</i>	
<i>Logistiek</i>	
Evaluatiepraktijk	De evaluatie gebeurt nog min of meer 'in de oude stijl'. Dit is decretaal correct, ook al is dit nog niet gedacht vanuit een visie omtrent feedback over de ontwikkelde competenties. In de praktijk gebeurt dit echter soms al wel, maar dit is nog niet gestructureerd. Desalniettemin is de evaluatie representatief, consequent, betrouwbaar en valide.
<i>Evenwichtig en representatief</i>	
<i>Valide</i>	
<i>Betrouwbaar</i>	

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

Alle leerlingentypes worden op een passende manier opgevangen: zowel de (grote) talenten als de leerlingen met bijzondere leerbehoeften. Dit is erg bepalend voor de goede sfeer, de tevredenheid en dus ook het succes van de opleiding. Zorgzaamheid en degelijkheid gaan hand in hand in de ondersteuning van leerlingen om hun kennis, attitudes en vaardigheden zo optimaal mogelijk te ontwikkelen.

De oriëntering van de leerlingen en de verdere opvolging in gelijk welke optie is gegarandeerd.

Er is nog geen leerlingvolgsysteem ontwikkeld op academieniveau. Vooralsnog is dit een individuele verantwoordelijkheid die bij de leerkrachten ligt.

3.1.1.9 Muziek: koor, vocaal ensemble

Voldoet

De vocale cultuur en het zingplezier zijn een fundamenteel bestanddeel binnen de academie. Het samen zingen en daardoor ook de sterke fysieke beleving en ervaring van de vocaliteit straalt af op vele andere opleidingen. Het zingplezier en de tevredenheid zijn in de verschillende ensembles en koren sterk aanwezig. De leerdoelstellingen worden bereikt.

Outputgegevens

Leerprestaties

Outcomes

Vervolgonderwijs

Tevredenheid

De statistische gegevens omtrent de leerlingenevoluties bij koor en vocaal ensemble zijn gekoppeld aan de leerlingengegevens voor de vakken amv, zang en stemvorming in de diverse stijlrichtingen.

De doorstroom van leerlingen naar het hoger kunstonderwijs, zelfs internationaal, en naar de muziekpraktijk (vocale ensembles die na hun opleiding blijven bestaan) bevestigt zowel de kwaliteit en de nuttigheid van, maar ook de tevredenheid over de opleiding. De rijke diversiteit binnen het aanbod en het grote musiceerplezier leiden tot een hoge graad van welbevinden en tevredenheid.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Referentiekader

Planning

Verticale en horizontale

samenhang

Klasmanagement

Actief en constructief leren

Alle mogelijke vormen van koorpraktijk worden aangeboden. Er is de basisopleiding samenzang gekoppeld aan de amv (lagere graad), het kinderkoor Ballabile in de lagere graad 1 en 2 (hoofdschool), het volwassenenkoor amv, het jeugdkoor Kalavinka in de middelbare graad zang/stemvorming, het jongerenkoor Schifanoia in de middelbare graad zang/stemvorming, het volwassenenkoor Scuola di Canto in de middelbare en de hogere graad zang/stemvorming en het vocaal ensemble Treble Square in de hogere graad. In de middelbare en de hogere graad j&lm zijn er het koor en het ensemble pop/jazz, en in de stijldifferentiatie volksmuziek is er het Volkskoor Stadigaan. Het volledige aanbod kent een sterke horizontale en verticale samenhang door uitstekende, stijloverschrijdende, gezamenlijke initiatieven als workshops en masterclasses met uitgesproken kunstenaars-pedagogen. Deze zijn bedoeld voor de leraars én voor de leerlingen. Er zijn de vele concertoptredens, klasconcerten, En er is vooral ook de brede oriëntering van een team enthousiaste leraars, mensen met een breed vizier.

Een effectief jaarplan, met concrete leerdoelen, specifieke oefeningen en een repertoirelijst, afgestemd op de leerplandoelstellingen, is voor het kinderkoor nog niet ontwikkeld. Er is in de huidige visie hierover hoofdzakelijk aandacht voor een passend repertoire, inclusief volksliederen, en voor elementaire aspecten van houding, ademhaling, intonatie en samen zingen. Opwarmen en inzingen gebeuren door bewegings-, klap- en ritmeoefeningen.

In het jeugdkoor wordt gewerkt aan een effectieve koorcultuur door expliciete en functionele vaardigheden te ontwikkelen bij de jonge stemmen: zuiver vocaal, maar ook stemtechnisch, met aandacht voor de stemhygiëne. Houding, ademhaling, stemgebruik, eenvoudige meerstemmigheid, karakterzingen, etc., komen op een logische, vormende manier aan bod. Het repertoire is afgestemd op de leeftijd van de groep. Alles is weergegeven in specifieke jaarplannen, met aandacht voor de leerdoelstellingen, leerinhouden, repertoriumuitbreiding en evaluatie. Dit is net zo bij de andere koren. Het erkende minimumleerplan is verwerkt in relevante jaarplannen.

De opleiding getuigt van een grote openheid inzake actualisering van de zang- en koorcultuur. Het is een voorbeeld van goede praktijk.

Het jaarplan voor koor pop/jazz is zeer beknopt. Het beperkt zich tot de vermelding 'dat er dit jaar vooral gewerkt wordt op close harmony en focus op volledig a capella zingen, om het gehoor van de leerlingen nog beter te ontwikkelen. Buiten het repertoire wordt er ook gewerkt aan improvisatie via circle songs'. Verder wordt een repertoire vermeld van 10 nummers in functie van een klasconcert (26 januari) als try-out voor Jazz Café in CC de Kaekelaar op 18 februari. Inhoudelijk en kwalitatief blijkt dit te functioneren op korte termijn, maar onderwijskundig en toekomstgericht, met een duidelijke visie over leertrajecten en -plannen over een langere periode, schiet dit vooralsnog tekort. Dit is een werkpunt.

Het volkskoor werkt aan een eigen, specifiek repertoire en creëert daardoor een even eigen, specifieke sound, zoals in het jaarplan vermeld. Het uitgangspunt hiervoor is de aandacht voor meerstemmige volksliederen en wereldliederen. De zgn. kalenderliederen zijn daarbij een rode draad.

Onderwijsorganisatie

Het kinderkoor is een initiatief om het brede aanbod van koren te vervolledigen. Het richt zich op de jongste doelgroep en koppelt het vak samenzang met de opportuniteit om een echt kinderkoor te vormen dat openstaat voor al wie graag zingt, ook vrije leerlingen. In september 2016, nog tijdens de doorlichting, werd een nieuwe opstart gemaakt met de leerlingen uit L1 en L2 (hoofdschool), aangevuld met enkele vrije leerlingen. Volgend jaar wordt dat L2 en L3, etc., telkens aangevuld met vrije leerlingen die zich willen engageren voor deze vorm van samenzang. Het gaat om één gezamenlijk lesuur per week, aansluitend bij of voorafgaand aan de les amv. Dit betekent dat de verplichte lestijd voor samenzang voor deze leerlingen wordt verdubbeld. Alle andere koren zijn afgestemd op de specifieke opleidingen zang of stemvorming, gekoppeld aan een samenzetting volgens leeftijdsgroepen. Vanaf de middelbare graad kan het gebeuren dat ook instrumentalisten deel uitmaken van één van de koren, dit ten gevolge van de mogelijke keuze tussen de vakken samenspel of koor. Meerdere leerlingen volgen trouwens een dubbele opleiding (instrument en zang, of zang in twee verschillende stijldifferentiaties) en volgen daarbij soms zowel samenspel als koor.

Tijdens het lesbezoek naar aanleiding van de doorlichting blijkt de groep vocaal ensemble pop/jazz voor het eerst samen te komen in de nieuwe bezetting voor het nieuwe schooljaar. Het inzingen gebeurt middels geïmproviseerde circle songs. Het resultaat werkt zeer aanstekelijk en motiverend. Het aanleren van nieuw repertoire gebeurt door voor- en nazang, met wisselend resultaat. De samenstelling van de groep is immers erg divers en pril: zeven dames en één heer, van zeer uiteenlopende (aanvangs-)niveaus, zich situerend tussen professioneel musicus en echte liefhebbers.

Het Volkskoor is samengesteld met leerlingen van de middelbare en de hogere graad, aangevuld met (een) vrije leerling(en). Met andere woorden: dit is tegelijkertijd Koor en Vocaal Ensemble in de stijldifferentiatie Volksmuziek.

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar

De leerlingen die in het kinderkoor zingen worden geëvalueerd bij optredens en leggen – voor het vak samenzang – effectief een examen af. Hiervoor wordt door de (externe) jury een keuze gemaakt uit een in de loop van het jaar ingestudeerd repertoire. De leerlingen krijgen daarvoor een cijfer.

Voor de koren die gelieerd zijn aan de opleiding zang/stemvorming zijn er jaarlijks meerdere optredens waaraan een evaluatie gekoppeld is. Deze gebeurt aan de hand van de academie-eigen evaluatiefiches. Net zoals bij de andere vakken in de studierichting Muziek wordt ook hier in eer en geweten omgegaan met de verwachtingen omtrent niveau en kwaliteit. Er wordt voldaan aan de decretale verwachtingen inzake leerlingenevaluatie. Deze evaluatie is dan ook betrouwbaar en valide.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

Net zoals bij de individuele vocale opleidingen is er ook bij de koren en de ensembles een grote betrokkenheid en aandacht voor een uitgebreide zorgzaamheid en ondersteuning van de leerbehoeften. Kennis, vaardigheden en attitudes worden zorgvuldig ontwikkeld.

3.1.1.10 Muziek: stemvorming, zang, zang volksmuziek, zang/jazz & lichte muziek

Voldoet

In alle onderdelen van de vocale opleiding worden de leerplandoelstellingen bereikt. Er is doorheen de jaren vanuit een bepaalde traditie een sterke vocale cultuur ontwikkeld in de gehele academie en in minstens drie stijldifferentiaties (klassiek, jazz/pop en volksmuziek). De leerbegeleiding is gericht op het ontwikkelen van specifieke competenties, eigen aan de vakopleiding. De musicer- en zingvreugde is motiverend. De tevredenheid is groot.

Outputgegevens	Bij de opleiding voor het vak zang (36 leerlingen, 4,96% van het leerlingenaantal instrument/zang) is het leerlingenaantal stabiel, ook al zijn er van jaar tot jaar weleens behoorlijke schommelingen. Bij de aanverwante opleidingen - stemvorming, zang volksmuziek en zang jazz/pop - zijn er lichte negatieve schommelingen, af en toe mét knipperlicht. Zo kende de zang (jazz/pop) (13 leerlingen, 2,20%) na enkele jaren van groei plots weer een terugval van 18 naar 13 leerlingen (gegevens februari 2016: dit is min 28%). De oorzaken hiervan zijn niet bekend. Wellicht is dit het effect van een samenloop van omstandigheden: afstuderenden, onderbreking van de opleiding omwille van professionele verplichtingen of studies en een mindere instroom. Voor de volksmuziek (11 leerlingen, 1,51%) komen de leerlingen uit een grotere periferie. Voor deze leerlingen is het vak zang vaak een tweede keuze, na hun instrument. Dit heeft uiteraard invloed op zowel de instroom- als de doorstroomcijfers.
<i>Leerprestaties</i>	
<i>Outcomes</i>	
<i>Vervolgonderwijs</i>	
<i>Tevredenheid</i>	De vocalisten komen veel aan bod in de uitgebreide programmatie van klasconcerten en andere concertoptredens. Voor de volksmuziek is dat hoofdzakelijk in een eigen, specifiek circuit. Bij jazz/pop zijn de zangers niet alleen breed, in diverse settings dus, maar ook steeds op een andere manier ingeschakeld in de combo's. De overige zangers kennen een sterk engagement in koorzang en in vocale ensembles. De tevredenheid en het welbevinden zijn goed, de maatschappelijke relevantie is dat eveneens.
Onderwijsaanbod	Bij zang jazz/pop wordt inhoudelijk gewerkt in de richting van eindcompetenties per graad. Deze zijn zeer summier en erg rekbaar geformuleerd. Het jaarplan vertrekt vanuit enkele algemene doelstellingen en heeft aandacht voor attitude (stiptheid, inzet), sociaal aspect (projecten, sfeer- en groepsgevoel), techniek, improvisatie, stijl, transcripties, prima vista & klank-greepassociatie, repertoire en theorie. Per leerling wordt een en ander omgezet in een jaarplan dat eerder geldt als een ijkpunt, een referentiekader. Het gaat dan om indicaties inzake lichaam, ademhaling, stemaanzet, muzikaal-technische aspecten, evaluatie, muzikale toepassingen en een repertoriumlijst. Deze leerlingen zang, van de stijldifferentiatie pop/jazz, functioneren overigens zeer goed in de diverse combo's.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Verticale en horizontale samenhang</i>	
<i>Klasmanagement</i>	
<i>Actief en constructief leren</i>	

In de volksmuziek wordt sterk gewerkt in functie van repertoire en specifieke optredens. Uiteraard heeft dit invloed op de samenstelling van het jaarplan. Dit vertrekt vanuit de persoon, vanuit de persoonlijke overtuiging, vanuit de eigen liefhebberij, hetgeen bepalend is voor de liedkeuze en daardoor ook voor de leerdoelen. Uitgangspunt is uiteraard het traditionele volkslied, met enerzijds de zorg dat dit cultureel erfgoed niet verloren gaat en anderzijds de ambitie om de volksmuziekcultuur nieuw leven in te blazen. De orale traditie van de volksliedkunst en deze van de verhaalkunst zijn vanzelfsprekend erg liedgebonden. De overdracht van de inhoud en de betekenis van een lied en het zich helemaal 'eigen' maken van ervan, zijn daarbij van primordiaal belang. Het zingen zelf gebeurt vanuit de natuurstem.

In de klassieke opleiding zang en stemvorming wordt ernaar gestreefd de leerling een zo hoog mogelijk stemtechnisch en muzikaal niveau te laten bereiken en de onafhankelijkheid te bevorderen. Dit laatste vooral ook vanuit de intentie om deelname aan optredens, (klas-)examens, wedstrijden enzovoort te bevorderen. Het voorbereiden op hoger kunstonderwijs, wanneer dat van toepassing is, behoort eveneens tot de doelstellingen op klasniveau. Door de vernoemde trajectwerkingen binnen de drie verschillende stijlen wordt een min of meer volledige, maar zeker evenwichtige opleiding aangeboden.

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar

Vanuit de zich ontwikkelende geactualiseerde visie over evaluatie van leerlingen wordt momenteel gestreefd naar een evenwicht tussen procesevaluatie en productevaluatie. Vanuit een gezonde kijk op de output van dit kwaliteitsonderwijs en op basis van de decretaal gestuurde evaluatieprocedure, administratief correct verwerkt, is de evaluatie betrouwbaar en valide.

Leerbegeleiding
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem

In al de vocale opleidingen worden de leerlingen begeleid 'om op het podium' te staan en om de luisteraar, het publiek te 'raken', te 'ontroeren'. Een zangopleiding is de facto zeer persoonsgebonden, fysiek en mentaal. Aandacht voor een zorgzame omgang met de leerlingen is een conditio sine qua non, en dit in de drie stijlrichtingen. Men slaagt daar voortreffelijk in. Een echt leerlingensysteem op academieniveau is nog niet ontwikkeld. Elke leraar onderhoudt een eigen systeem voor gegevensverzameling en opvolging.

3.1.1.11 Woordkunst: algemene verbale vorming

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden bereikt. In alle klassen zijn spreek-, spel- en speelvreugde in ruime mate aanwezig met een bijzonder accent op de ontwikkeling van verbeelding en fantasie. Er is aandacht voor de persoonlijke ontplooiing van elk individu. De evaluatie is betrouwbaar en valide.

Outputgegevens De leerlingenaantallen van de laatste twee decennia vertonen een golvende beweging. Externe factoren zullen hierbij zeker een rol spelen. Zo zijn er vele mogelijkheden tot diverse sportactiviteiten in de onmiddellijke omgeving van de academie die een grote aantrekkingskracht hebben en die vaak de uren van hun werking jaarlijks wijzigen waardoor (onverwachtse) overlappingsen schering en inslag zijn. Dit verklaart voor het grootste deel de leerlingenuitstroom. Daarnaast zijn er heel wat culturele initiatieven die een ander deel van de plaatselijke bevolking aantrekken. Vaak gaat het om kortlopende projecten die productgericht werken.

Ondanks alle faciliteiten en tegemoetkomingen is de lagere graad Woord 15% van de lagere graad Muziek, waar in Vlaanderen dit gemiddelde ligt op 25,7%. De doorstroom naar de middelbare graad Woord ligt dan weer 1% hoger dan het Vlaamse gemiddelde.

Onderwijsaanbod In alle klassen worden de leerplandoelstellingen bereikt. Spreek-, spel- en speelplezier zijn de rode draad doorheen alle lessen. Fantasie en verbeelding zijn vaste pijlers. Spreektechnische vaardigheden (articulatie, uitspraak, ademhaling, resonantie, enz.) worden vanuit die vaste pijlers op een speelse wijze aangebracht. De klasbezoeken, de jaarplannen en de leerlingencursussen geven duidelijke leerlijnen aan.

Volledigheid
Evenwicht
Referentiekader
Planning
Verticale en horizontale
samenhang
Klasmanagement
Actief en constructief leren

Daarnaast maken leerlingen kennis met de parameters van de stem. Ze worden aangebracht via verschillende spel- en spreekoefeningen en vormen een constante doorheen de hele woordopleiding van de lagere graad. Er wordt veel aandacht besteed aan lichamelijkeheid. Verbale en non-verbale communicatie gaan hand in hand. De permanente evaluatie binnen de klaspraktijk is vaak participatief. Op deze manier wordt de observatie gestimuleerd en het formuleringsvermogen aangescherpt.

Uitrusting De basisbehoefte van een woordklas op het vlak van accommodatie is ruimte. Aan deze basisbehoefte wordt op alle lesplaatsen tegemoetgekomen.

Leermiddelen en ICT
Logistiek

De leerlingen beschikken over een agenda, er kunnen kopieën gemaakt worden en er is internet.

Infrastructuur In de hoofdvestigingsplaats voldoet de infrastructuur. De grote zolderruimte is bijzonder geschikt voor de studierichting Woord. Ook het kleine zaaltje op de eerste verdieping voldoet voor een kleine groep. Wanneer de groep iets talrijker wordt, zal een nieuw onderkomen moeten gezocht worden, maar dat zou geen problemen mogen opleveren. Een groot struikelblok echter is de sportzaal van de wijkafdeling van de Maria Ten Boslei. De infrastructuur is compleet ongeschikt omwille van externe factoren, want de ruimte op zich voldoet wel. Door het lawaai op de aanpalende overdekte speelplaats, die tijdens de lessen algemene verbale vorming intensief gebruikt wordt, is het onmogelijk om op een kwaliteitsvolle en verantwoorde wijze les te geven. Het buitenlawaai is dermate storend (geroep van spelende kinderen, botsende ballen tegen de ruiten van de lesruimte, enz.) dat tegen alle regels van de stemhygiëne “gezondigd” wordt tijdens de les. Leerlingen en leerkracht moeten onmogelijke heksentoeeren uithalen om voor mekaar verstaanbaar te zijn. In een cursus waar geleerd wordt om o.a. de stem correct te gebruiken, is dit onaanvaardbaar. Uitspraak oefeningen zijn bijna onmogelijk in een dergelijke omgeving. Om de realisatie van de leerplandoelstellingen niet verder te hypothekeren, moet hiervoor een oplossing gezocht worden. Reeds tijdens de verdere afhandeling van deze doorlichting werd voor een oplossing gezorgd: het probleem van de storende geluiden is inmiddels verholpen (cfr. verifiëringsgesprek).

Evaluatiepraktijk De examenprogramma’s beantwoorden aan de vereisten die gesteld worden in het leerplan. Alle onderdelen komen aan bod.
Evenwichtig en representatief
Valide
Betrouwbaar De examenjury is samengesteld conform de richtlijnen in de regelgeving. De evaluatiefiches bevatten een aantal criteria en een ruimte waarin de opmerkingen en de feedback kunnen neergeschreven worden. In de studierichting Woord wordt nagedacht over een nieuwe vorm van evalueren waarbij de studierichting meer specifieke criteria zou hanteren. Dit geldt voor alle woordvakken. De meeste leerlingen behalen een grote onderscheiding. Specifieke normen om bepaalde graden toe te kennen zijn er (nog) niet.

Leerbegeleiding Binnen de lespraktijk worden leerlingen begeleid volgens hun noden en behoeften. Leerkrachten kennen die noden ook. Aan het begin van het schooljaar krijgen de ouders bovendien de kans om hun bezorgdheden te uiten (via een invulformulier bij de inschrijving). Er zijn oudercontacten en bij de veelvuldige toonmomenten en andere ontmoetingen is er gelegenheid tot gesprek.
Zorgzaam en uitdagend
Leerlingvolgsysteem De frequente, vaak informele overlegmomenten binnen de woordafdeling zorgen voor een goede informatiedoorstroom over en ten gunste van leerlingen. Een uitgewerkt, academiëoverkoepelend leerlingvolgsysteem is er nog niet. De leerlingenagenda is een bijkomend communicatiemiddel en wordt consequent gebruikt en bijgehouden. In de academië is logopedische expertise aanwezig. In de mate van het mogelijk haalbare kan hiervan gebruik gemaakt worden. Dit geldt niet enkel voor de cursus algemene verbale vorming, maar ook voor de andere woordvakken.

3.1.1.12 Woordkunst: toneel

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden bereikt. In alle klassen is spelplezier in ruime mate aanwezig. Naast verbale aspecten wordt veel belang gehecht aan non-verbale elementen. De examens zijn valide en er wordt op een uitdagende maar zorgzame wijze met de leerlingen omgegaan.

Outputgegevens	In de middelbare graad is het aantal volwassenen de laatste jaren sterk teruggelopen. In twee jaar tijd is dat aantal meer dan gehalveerd. Een sluitende verklaring is hiervoor niet gevonden.
<i>Leerprestaties</i>	
<i>Outcomes</i>	
<i>Vervolgonderwijs</i>	In de hogere graad is het aantal leerlingen de laatste twee schooljaren (2014-2016) nog toegenomen met 20%.
<i>Tevredenheid</i>	Eenmaal leerlingen de hogere graad bereikt hebben is de uitstroom tijdens het verdere curriculum zeer klein. De meeste leerlingen behalen dan het getuigschrift van de hogere graad. Er is een, zij het beperkte, doorstroom naar het hoger kunstonderwijs, zelfs in het buitenland, of naar aanverwante studierichtingen zoals theaterwetenschappen.
Onderwijsaanbod	In de lessen worden de leerplandoelstellingen bereikt. Spelplezier is de vaste pijler in alle toneellessen. Daarnaast worden verschillende speldomeinen geëxploreerd waarbij het samenspel een cruciale rol speelt. Verschillende emoties worden verkend en uitgetoet. Leerlingen worden aangespoord om te observeren en van daaruit wordt op een participatieve en interactieve geëvalueerd. Hierbij valt de open en veilige klassfeer op die een dergelijke werking mogelijk maakt. In het gehele proces wordt vanaf het begin rekening gehouden met een mogelijke scenische vormgeving. Verbale en non-verbale communicatie, waarbij ook het gebruik van stilte een belangrijke rol speelt, komen aan bod.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Verticale en horizontale</i>	
<i>samenhang</i>	
<i>Klasmanagement</i>	
<i>Actief en constructief leren</i>	In de lessen wordt groot belang gehecht aan goede theaterliteratuur en aan tekstkennis. Het is een voorwaarde om tot volwaardig "spel" te komen en de inleving, de beleving en authenticiteit optimaal aan te wenden. Uit de ter beschikking gestelde brochures, flyers en activiteitenkalenders kan afgeleid worden dat er vaak toonmomenten zijn waarbij leerlingen de mogelijkheid krijgen om op te treden. De jaarplannen geven leerlijnen weer en sluiten naadloos aan bij de leerplannen.
Uitrusting	De aanwezige accommodatie laat de realisatie van de leerplandoelstellingen toe. Er is voldoende ruimte in de leslokalen. Voor voorstellingen kan gebruik gemaakt worden van 'de Kaekelaar', het cultuurcentrum van Schoten waar een volledige theateraccommodatie en -infrastructuur ter beschikking staat.
<i>Leermiddelen en ICT</i>	
<i>Logistiek</i>	

Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	Uit de examenbrochures kan afgeleid worden dat de toneelexamens beantwoorden aan de evaluatievereisten uit het leerplan. De samenstelling van de examenjury's is conform de regelgeving. De meeste leerlingen behalen aan het einde van het schooljaar een grote onderscheiding. Er zijn nog geen normen voor de verschillende graden vastgelegd. Wel wordt veel aandacht besteed aan de feedback van de juryleden die dan later via de leerkrachten overgemaakt wordt aan de leerlingen.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Uit de bijgewoonde lesmomenten kan opgemaakt worden dat leerkrachten zeer goed de sterke en minder sterke punten van hun leerlingen kennen. Dit is het gevolg van de vele (in-)formele overlegmomenten binnen het woordteam. Ook het bijwonen van alle examens door het voltallige team geeft een brede kijk op alle leerlingen. Een academieoverkoepelend leerlingvolgsysteem werd nog niet uitgewerkt.

3.1.1.13 Woordkunst: verbale vorming

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden bereikt. Er wordt veel aandacht geschonken aan de noden en verwachtingen van de leerlingen. Ze krijgen een persoonlijke begeleiding op maat. De evaluatie is valide.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	Het aantal leerlingen in de cursus verbale vorming schommelt sterk. Die verschillen kunnen tot meer dan 40% per schooljaar oplopen. Uit de gegevens die de academie aanreikte valt af te leiden dat de doorstroom binnen de middelbare graad niet echt vanzelfsprekend en zeer wisselend is. Uit de klasbezoeken blijkt dat het niet zozeer adolescenten (15 tot 18-jarigen) zijn die zich inschrijven, dan wel volwassenen die deze cursus aangrijpen om persoonlijke en professionele redenen. Uit gesprekken met leerlingen blijkt de tevredenheid zeer groot.
Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	De leerplandoelstellingen worden bereikt. In alle bezochte klassen is een ruime dosis spreekplezier aanwezig. Naast het verwerven van een natuurlijke spreektechniek waarbij ademhaling, articulatie en stemplaatsing centraal staan, wordt ook aandacht besteed aan non-verbale aspecten als houding, lichamelijke beweging. De beide componenten kunnen niet los van mekaar gezien worden. De ontspannen en open klassfeer zorgt voor een veilig klimaat, waardoor spreekangst wordt weggenomen. Hierdoor wordt het ook mogelijk om op een interactieve en participatieve wijze te evalueren. De parameters van de stem komen doorheen verschillende oefeningen aan bod. De jaarplannen zijn geënt op de leerplannen en dit wordt tijdens de klasbezoeken ook bevestigd.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De accommodatie voldoet om de leerplandoelstellingen te bereiken.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i>	De examenjury is conform de vereisten in de regelgeving samengesteld. De

Valide examenprogramma's zijn valide. De meeste leerlingen behalen een
Betrouwbaar onderscheiding of grote onderscheiding voor dit vak.

Leerbegeleiding Leerlingen worden op een persoonlijke en individuele wijze begeleid in hun
Zorgzaam en uitdagend leerproces. Ook leerlingen met specifieke noden krijgen een eigen plaats in het
Leerlingvolgsysteem geheel. Ze worden meegenomen in het groepsgebeuren. Het samen plaatsen
van leerlingen gebeurt op een doordachte manier waarbij alle betrokkenen
gebaat zijn.
De veelvuldige contacten tussen de leerkrachten zorgen voor een vlotte
communicatie omtrent leerbehoeften. Een leerlingvolgsysteem dat voor de
gehele academie van toepassing is, is nog niet in voege.

3.1.1.14 Woordkunst: voordracht

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden bereikt. Vertelplezier is de vaste pijler in alle bezochte klassen. Het aangereikte materiaal is kwaliteitsvol en aangepast aan de betrokken leerlingen. De evaluatie is valide.

Outputgegevens De doorstroom van de lagere graad Woord naar de middelbare graad Woord
Leerprestaties ligt in de academie van Schoten 1% boven het Vlaamse gemiddelde. Zoals op
Outcomes vele plaatsen in Vlaanderen is de overgang van het basisonderwijs naar het
Vervolgonderwijs secundair onderwijs een belangrijk keuzemoment en vaak reden om af te
Tevredenheid haken. Men vreest vaak dat de studies in het leerplichtonderwijs te veel tijd
zullen vergen en dan wordt de opleiding Woord gestaakt. De meerwaarde die
de cursussen Woord te bieden hebben, worden vaak terzijde geschoven.
De doorstroom bij de jongeren van de middelbare naar de hogere graad is zeer
behoorlijk en ligt gemiddeld 15 % hoger dan in Vlaanderen.

Onderwijsaanbod In de lessen voordracht worden de leerplandoelstellingen bereikt. In alle
Volledigheid klassen is een ruime dosis spel- en vertelplezier aanwezig. Tekstanalyse en
Evenwicht tekstinterpretatie zijn vaste bouwstenen in het leerproces. Daarnaast wordt
Referentiekader voldoende aandacht besteed aan de verdere ontwikkeling van
Planning spreektechnische vaardigheden (uitspraak, articulatie, stemplaatsing,
Verticale en horizontale ademhaling, ...), steeds in functie van de tekstoverdracht.
samenhang Naast het verbale aspect wordt ook de non-verbale component, waarbij
Klasmanagement lichaamsexpressie cruciaal is, niet vergeten. Uit de lesbezoeken en de
Actief en constructief leren examenprogramma's kan afgeleid worden dat verschillende tekstgenres binnen
het vak voordracht aangeboden worden. Er zijn hierover duidelijke afspraken
gemaakt binnen het team. Opvallend is de nadruk die gelegd wordt op
tekstkennis. Dit komt de inleving, de beleving en de authenticiteit ten goede.
De permanente feedback gebeurt op een interactieve en participatieve wijze en
werpt onmiddellijk vruchten af. Er wordt zowel individueel als in groep gewerkt.
Er zijn vele kansen buiten het examen om op te treden en de resultaten voor
een publiek op scene te zetten.
De jaarplannen sluiten volledig aan bij de leerplannen en geven duidelijke
leerlijnen weer.

Uitrusting De meeste lessen gaan door in aangepaste ruimtes. Enkel de lessen die
Leermiddelen en ICT gegeven worden in de lokalen van het dienstencentrum zijn minder geschikt
Logistiek omwille van de luide akoestiek.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De examenjury's zijn conform de vereisten van de regelgeving samengesteld. Uit de examenbrochure kan afgeleid worden dat de examens beantwoorden aan de leerplanvereisten waarbij de kwaliteit van het tekstmateriaal een belangrijke rol speelt. Er bestaan nog geen normeringen om de quoterings aan te toetsen. De meeste leerlingen behalen een grote onderscheiding. Dit bestaat uit een samenstelling van een gedeelte proces- en een deel productevaluatie. Uit de jurycommentaren wordt de feedback gedistilleerd die later aan de leerlingen wordt meegedeeld.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	Leerlingen worden op een persoonlijke wijze begeleid tijdens het leerproces. Tot en met de middelbare graad wordt gebruik gemaakt van een agenda. Deze geldt ook als communicatiemiddel. Tijdens de informele wekelijkse contacten tussen het woordteam wordt relevante informatie uitgewisseld omtrent het functioneren van leerlingen. Een uitgewerkt leerlingvolgsysteem, geldig voor de gehele academie, is nog niet in voege.

3.1.1.15 Woordkunst: welsprekendheid

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden bereikt. Via verschillende spreekopdrachten wordt spreekangst weggenomen om plaats te maken voor spreekmotivatie en spreekplezier. De evaluatie is valide en de begeleiding van de leerlingen is zorgzaam en uitdagend.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Outcomes</i> <i>Vervolgonderwijs</i> <i>Tevredenheid</i>	In de middelbare graad vertonen de leerlingenaantallen een sterk schommelende conjunctuur. Dit wordt ook bevestigd in het vak verbale vorming. De laatste jaren zijn er zowel halveringen van de leerlingenaantallen in de middelbare graad geweest als verdrievoudigingen. Een specifieke reden hiervoor werd niet gevonden. Uit gesprekken blijkt de tevredenheid groot. In de hogere graad startte de cursus pas op in 2010-2011. In die graad zijn de leerlingenaantallen beperkt maar vrij stabiel, met een hoogtepunt in 2012-2013. De meeste leerlingen stromen in via de volwassenenopleiding.
---	---

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Verticale en horizontale samenhang</i> <i>Klasmanagement</i> <i>Actief en constructief leren</i>	De leerplandoelstellingen worden bereikt. Spreekplezier en spreekmotivatie zijn de belangrijkste bouwstenen. Deze worden geschraagd door een open en veilige klassfeer. In een dergelijk klimaat kunnen cursisten/leerlingen hun spreekangst wegwerken en zich ten volle ontplooien. Naast de aandacht voor spreektechnische aspecten als articulatie, stembeheersing en ademhaling komen ook inhoudelijke aspecten aan bod als opbouw van een uiteenzetting, aangepaste taalniveaus, woordgebruik en stijl enz. Belangrijk hierbij is het zoeken naar de eigen spreekstijl zodat de spontaniteit overheerst, weliswaar binnen bepaalde grenzen. Hierbij aansluitend wordt aandacht besteed aan de rol van het lichaam. Binnen de klaspraktijk is er een permanente evaluatie die participatief en interactief verkoopt. Dit is mogelijk omwille van het veilige klasklimaat. Uit de jaarplannen kunnen duidelijke leerlijnen afgeleid worden, over de graden heen.
Uitrusting <i>Leermiddelen en ICT</i> <i>Logistiek</i>	De aanwezige accommodatie laat het realiseren van de leerplandoelstellingen toe.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Valide</i> <i>Betrouwbaar</i>	De samenstelling van de examenjury's beantwoordt aan de vereisten in de regelgeving. De examenprogramma's zijn conform de leerplanvereisten, met gevarieerde spreekopdrachten. Het merendeel van de leerlingen behaalt een grote onderscheiding. Normeringen voor de puntenquoteringen zijn er niet. De procesevaluatie krijgt wel een aandeel in het eindpunt bij de productevaluatie. De feedback van de juryleden wordt via de leerkrachten aan de leerlingen bij de rapportering overgemaakt.
Leerbegeleiding <i>Zorgzaam en uitdagend</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i>	In de klasgroep, die vaak heterogeen is, komt iedereen aan bod. De begeleiding is zeer persoonlijk. Leerlingen worden op hun niveau op een positieve wijze uitgedaagd om hun grenzen te verleggen. Dit gebeurt op een zorgzame wijze. Ook voor dit vak zijn de veelvuldige teamoverlegmomenten van cruciaal belang. Er is nog geen leerlingvolgsysteem dat voor de gehele academie uitgewerkt werd.

3.1.2 Voldoet de academie aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De academie beschikt niet over een globaal preventieplan dat gebaseerd is op een grondige behoefteanalyse noch een jaarlijks actieplan. Daardoor kent ze de tekorten waaraan ze moet werken onvoldoende. Door het ontbreken van beide documenten beschikt de academie niet over de nodige informatie om de kwaliteit van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne te evalueren. Dat belet haar bovendien om waakzaam te zijn voor ongunstige factoren en veranderingen in de omgeving waarin wordt onderwezen en leerlingen worden begeleid.

Opmerkingen van de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk worden niet opgevolgd. Er is onvoldoende planning voor maatregelen die aantonen dat de inrichtende macht proactief handelt. Er is nog te weinig een cultuur waarbij elkeen op eigen niveau verantwoordelijkheid neemt. Dat laat zich voelen in de feitelijke situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

De onderwijsinspectie stelt vast dat niet al de gebouwen toegankelijk zijn voor personen met beperkte mobiliteit. Er is geen brandpreventieverslag, er is onvoldoende aandacht voor persoonlijke beschermingsmiddelen (mogelijke gehoorschade bij sommige opleidingen), de toiletten voor personeel (bezoekers) en leerlingen zijn niet gescheiden en er is geen verzorgingsruimte voorzien in geval van EHBO.

De academie krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie vertrouwt erop dat het vereiste beleidsvoerend vermogen aanwezig is om de samen vastgestelde tekorten te verbeteren en weg te werken. Wanneer de academie de kwaliteit van haar bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne consequenter bewaakt, daadkrachtiger tekorten beheerst en verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn deze verbetering op eigen kracht vorm te geven.

4 BEWAAKT DE ACADEMIE DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** De academie is een voorloper en pionier in het organiseren van nascholing voor leerkrachten muzische vorming. Wat betreft de eigen deskundigheidsbevordering wordt het belang ervan door niemand geminimaliseerd of onderschat. Daarom is het erg merkwaardig dat er geen jaarlijks nascholingsplan is opgesteld, goedgekeurd door de inrichtende macht. De academie is evenwel de belangrijkste trekker voor nascholingsprojecten op regionaal, provinciaal en zelfs interprovinciaal niveau. Er is geen neergeschreven visietekst die op een doordachte wijze en verwijzend naar de specifieke situatie van de academie, inspiratie aanreikt en een toekomstgericht continuüm aanwijst. Zo is het bijvoorbeeld niet duidelijk of van iedereen verwacht wordt dat er nascholing gevolgd wordt, want er zijn hierover geen afspraken terug te vinden. Daardoor zijn het vaak dezelfde personeelsleden die nascholing aanvragen en blijven anderen onder de radar. Er ontbreekt een duidelijke formulering van wat er allemaal onder nascholing begrepen wordt. Wel krijgt elke vakgroep een soort sjabloon waarop men eigen behoeften kan aangeven.
- Ondersteuning** Er is voldoende financiële ondersteuning voorzien. Naast het toegekende overheidsbudget draagt de inrichtende macht substantieel bij tot de kosten ervan. Het totaalbedrag van bijna € 6.800,- wordt omzeggens volledig benut wat wijst op voldoende vraag van onderuit. Aan de personeelsleden wordt via hun werkgroep navraag gedaan of er specifieke noden zijn zodat men er bij het voorleggen in de adviesraad voldoende rekening kan mee houden. Hieruit komen projectweken als “samen musiceren op alle niveaus”, en thema’s rond het “ontwikkelen van het zelfvertrouwen” ... etc. Aan de leerkrachten wordt ook gevraagd het aanbod van de koepelorganisatie goed op te volgen zodat zij interessante vorming niet zouden missen. De directie volgt het extern aanbod op de voet en informeert/stimuleert waar nodig/zinvol. Zij neemt initiatief voor opleidingen in de academie zelf met het oog op een maximale participatie.
- Doeltreffendheid** De meeste ingediende navormingen corresponderen met noden die zich stellen op het niveau van het klasgebeuren. Echter, niet alle leerkrachten zullen jaarlijks aan een vorming deelnemen. Op het vlak van het academieniveau concentreert zich de belangrijkste algemene vorm van navorming in de jaarlijkse pedagogische studiedag (in zoverre dit ressorteert onder deskundigheidsbevordering, het kan evenzeer een overlegforum zijn). Deze studiedag wordt provinciaal georganiseerd i.s.m. de andere Antwerpse scholen. Er is meestal een gemeenschappelijk luik (halve dag) en een intern luik. Elke nascholing wordt vrijwel meteen geëvalueerd.

Ontwikkeling De nascholing dient zich vooral “ad hoc” aan en wordt ingevuld vanuit de vakgroepnaden. Hierdoor speelt de academie vooral in op wat de “markt” in aanbod heeft (bv. jaarlijks aanbod van de koepel). Een analyse van mogelijke verbetertrajecten op het mesoniveau van de schoolwerking is nog niet in kaart gebracht zodat er ook niet meteen middellange en lange termijn doelstellingen zijn geformuleerd. De academie zou de nascholing dus vanuit een ander perspectief kunnen benaderen door eerst te onderzoeken welke de specifieke, eigen noden zijn binnen de werking van de academie zélf, om dan op zoek te gaan (intern of extern) naar wie rond desbetreffende thematiek een bijdrage kan leveren binnen een proces van ontwikkeling.

4.2 Onderwijsaanbod

Doelgerichtheid Er is een duidelijke visie over de doelgerichtheid van het onderwijsaanbod. De muzische vorming bijvoorbeeld behoort al meerdere jaren tot een van de gerespecteerde studieniveau-overschrijdende samenwerkingsvormen tussen het dko en het bao in Vlaanderen. De academie van Schoten heeft daar altijd een voortrekkersrol in gespeeld. Regelmatige studierichting-, stijl- en vakoverschrijdende projecten dragen bij tot een sterke jaarprogrammatie. Belangrijke criteria om het onderwijsaanbod in vraag te stellen en steeds te verbeteren zijn de leervraag, de kwaliteitsgerichtheid en de geloofwaardigheid tegenover de gemeenschap.

Ondersteuning De academie probeert jaar na jaar de diversiteit van het aanbod te stimuleren en neemt initiatief om de jonge leerlingen (initiatie of eerstejaars) te laten kennismaken met een breed palet van opleidingsmogelijkheden en instrumentkeuzes.

De inrichtende macht ondersteunt het bijkomende, niet-subsidieerbare aanbod. Voor de initiatieleerlingen en de jongste leerlingen in de lagere graad wordt behoorlijk geïnvesteerd in specifieke, kleine instrumenten. Nieuwe vakken als doedelzak, volkszang en folkviool, inclusief nyckelharpa, kunnen slechts aangeboden worden door het creëren van een bepaalde biotoop rond de volksmuziek. Afwijkende leervragen worden creatief opgevangen en ondersteund door een uitstekende strategie. Zo is er een duidelijke visie en een ondersteunende organisatorische planning via de vakgroepen enerzijds en een gedreven aanpak vanuit de specificiteit van de verschillende opleidingen en stijldifferentiaties - men noemt het de departementen - anderzijds.

- Doeltreffendheid** Het huidige reguliere onderwijsaanbod, samen met het aanbod voor initiatie in de studierichtingen Muziek, Woord en Dans, draagt bij tot de stabiliteit van het leerlingenaantal. Door de programmatiestop zijn bepaalde verfijningen op een ongelukkige manier weggevallen. Het gevaar voor een zekere verschraling van het aanbod is daardoor niet ondenkbeeldig. Er worden concrete stappen gezet om het aanbod enerzijds gedifferentieerd te houden en anderzijds toch verder te verfijnen en te verbreden. Bepaalde historische forfaits worden binnen de beperkte mogelijkheden stap voor stap heropgebouwd. Zo bijvoorbeeld bij de kopers en bij de houtblazers. De hogere graad amv is een belangrijke meerwaarde voor welwillende, getalenteerde leerlingen. Dit vormt een belangrijk, kwaliteitsvol tegengewicht voor de brede instroom in de lagere graad.
- Er blijven vragen komen naar een meer verfijnd studieaanbod, zoals het instrument mondharmonica, een vocale (zang-)cultuur in alle basisscholen en verdere verfijning van de instrumenttypes. Het nieuwe (recentere) aanbod slaat goed aan bij de leerlingen, met andere woorden: het doel wordt bereikt.
- Ontwikkeling** Elke beweging in de wijziging van het studieaanbod wordt bestudeerd, geanalyseerd en bijgestuurd indien mogelijk. De vragen naar verdere ontwikkeling van bijvoorbeeld de studierichting jazz/pop blijven zeer actueel. Er zijn initieel contacten gelegd met de pop- & rockacademie in Schoten, een privé-initiatief. Via de adviesraad wordt regelmatig aan zelfevaluatie gedaan en zeer intensief nagedacht over mogelijkheden en opportuniteiten, maar ook kritisch nagedacht over de manier waarop een en ander gerealiseerd wordt. Er is een sterk gevoel voor verwante initiatieven in de onmiddellijke omgeving, de gemeente, en in de regio. Zo is het volksmuziekfestival 'folk in't gruu' een belangrijk resultaat van pionierswerk in de academie. Dergelijke ontwikkelingen zijn ook in de optie jazz & lichte muziek aan de orde met o.a. aanwezigheid op festivals en diverse samenwerkingsprojecten.

4.3 Evaluatiepraktijk en rapportering

- Doelgerichtheid** Via de adviesraad, die hierin een trekkende rol speelt, wordt al geruime tijd nagedacht over een vernieuwde visie op evaluatie.
- Op het moment van de doorlichting was deze visie nog niet in een beslissende fase gekomen. Een aantal principes zijn vroeger wel reeds door alle leden aanvaard. Zo gebeuren de tussentijdse evaluaties (procesevaluaties) enkel via een uitgeschreven tekst die een feedback is op de voorbije prestaties. Alleen de productevaluatie (examens, vaak in concertvorm) wordt in cijfers uitgedrukt. Daarnaast is ook ruimte voor uitgeschreven feedback die tijdens de deliberatie verzameld wordt. De cijfermatige verhouding tussen de procesevaluatie, die aan het einde van het jaar wel een cijfer toebedeeld krijgt, en de productevaluatie is vakafhankelijk.
- Een van de speerpunten binnen deze visie in ontwikkeling is dat de term "examens" zo weinig mogelijk gebruikt wordt. Er wordt liever over "concerten" gesproken.
- Ondersteuning** Voor wat betreft de digitale ondersteuning van het evaluatiesysteem zit de

academie nog in een ontwikkelingsproces. Vanuit de administratie van de academie wordt al het mogelijke gedaan om verschillende beoordelingscriteria per vak in te brengen. Een optimalisatie van het computerprogramma en/of de software zou soelaas kunnen brengen.

Vanuit de directie wordt de nodige tijd gegeven om tot een gedragen evaluatiepraktijk te komen.

Leerkrachten worden aangespoord om zelf ook extern te gaan jureren wanneer ze de vraag gesteld krijgen. Deze ervaringen worden gebruikt om het eigen evaluatiesysteem bij te sturen.

Naast de geijkte examenperiode wordt de mogelijkheid geboden om grotere producties en concerten die buiten de examenperiode vallen als een deel van de productevaluatie mee op te nemen in het eindresultaat. Voor deze voorstellingen worden dan, indien nodig, externe juryleden gevraagd voor de beoordeling.

- Doeltreffendheid** De praktische uitwerking van een digitaal evaluatiesysteem staat nog in de kinderschoenen. In een aantal vakgroepen wordt nagedacht over beoordelingscriteria en andere evaluatievormen, maar de concrete uitwerking van al deze informatie staat nog aan het begin van een ontwikkelingsproces. Oudercontacten en andere ontmoetingen na concerten geven de mogelijkheid om feedback te geven. Dit wordt door de ouders gewaardeerd. Het persoonlijke contact werpt vaak vruchten af voor de leerloopbaan van de leerlingen.
- Ontwikkeling** Er wordt de nodige tijd genomen bij de ontwikkeling van een gedragen evaluatie- en rapporteringspraktijk. Sommige leden van het korps informeren zich over andere evaluatiesystemen en brengen die bevindingen dan mee naar de adviesraad.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE ACADEMIE

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de academie levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De manier waarop het beleid vanuit een bepaalde visie de algemene doelen van de academie bepaalt, deze vertaalt naar het personeel en het hele team motiveert om samen de gestelde doelen te realiseren, is een voorbeeld van participatief leiderschap. De directie wordt sterk ondersteund door de adviesraad.
- De academie geeft regelmatig een vlot leesbaar, kwaliteitsvol schoolkrantje uit. Dit bevordert de interactie tussen de academie, de directie en de leerlingen of hun ouders.
- Een uitgebreid activiteitenpakket, gaande van leerlingenconcerten, familievoorstellingen, workshops, studiedagen voor de leerlingen (bijvoorbeeld rond compositie, of rond specifieke instrumentale opleidingen), pedagogische studiedagen voor de leraars, examenplanning, het welbevinden van alle onderwijsbetrokkenen, enzovoort, maakt een vergaderfrequentie van de adviesraad van minimaal één keer per maand noodzakelijk. De vergaderingen verlopen zeer gestructureerd, constructief, efficiënt en doelgericht.
- De gehanteerde vorm van leiderschap sluit meteen aan bij, en heeft een belangrijke impact op de visieontwikkeling, de besluitvorming en de kwaliteitszorg. Kortom: de adviesraad neemt een sleutelpositie in en is erg bepalend voor het algemeen beleid van de academie.
- Visieontwikkeling** Er is een globale visietekst voor de academie. Er zijn echter geen concrete afspraken i.v.m. de visie over, of de criteria waaraan de jaarplannen moeten voldoen. De format daartoe is via de adviesraad en de coördinatoren in de vakgroepen terecht gekomen. Tijdens de doorlichting kon de inspectie echter (nog) geen herkenbare vertaling van die visie waarnemen.
- Wat betreft de visie over een leerlingvolgsysteem op klasniveau zijn er slechts minimale afspraken gemaakt: de leraars houden de historiek en de evolutie van 'hun' klas bij, onder welke vorm dan ook. De directie verleent hierin veel vrijheid en geeft een groot vertrouwen.
- Besluitvorming** De leraren met een coördinatieopdracht, een secretariaatsmedewerker en de directie – de directeur vervult de taak van voorzitter – vormen samen een adviesraad. In de praktijk is dit een uitgebreide directieraad. Deze raad bespreekt en is betrokken bij het algemeen beleid, stelt permanent de artistiek-pedagogische visie bij, werkt aan een aantrekkelijke artistieke jaarplanning voor alle betrokkenen en draagt bij tot de besluitvorming. De coördinatoren/leden van de adviesraad zijn tevens de contactpersonen voor de vakgroepen. Van de vergaderingen worden adequate verslagen gemaakt. Deze worden gecommuniceerd met alle personeelsleden.
- Uit de adviesraad wordt binnenkort het COT (coördinatorenteam) samengesteld om de beheersbaarheid van de vergadercultuur te bewaren. Het COT (al de leraars met coördinatie-uren), dat maandelijks zal vergaderen, zal fungeren als een lichtere vorm van de adviesraad. Beide organen kunnen elkaar feedback geven en een meer directe doorstroom van informatie naar de vakgroepen garanderen.
- Kwaliteitszorg** Tot op heden waren er geen gestructureerde enquêtes omtrent de

tevredenheid. Wel zijn er regelmatig bevestigingen van leerlingen. Er is aandacht voor kwaliteit, in elk onderdeel van het wezen van de academie. Wanneer de kwaliteit ook maar enigszins bedreigd wordt treedt de adviesraad meteen in actie. Er heerst hieromtrent een grote bekommernis. Op vele vlakken wordt daardoor uitstekend werk geleverd. We denken daarbij o.a. aan de Muzische Vorming, aan de totaliteit van het studietoerbod, aan het instrumentarium, enzovoort, maar ook aan het puike onderhoud van de gebouwen.

**Inbreuken op de
regelgeving**
 Een door de inrichtende macht of het BOC goedgekeurd nascholingsplan ontbreekt.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE ACADEMIE

6.1 Wat doet de academie goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- het bereiken van de leerplandoelstellingen voor alle vakken in de focus (beide studierichtingen)
- de aandacht voor het pure zingen en musiceren
- de zeer leerlinggerichte begeleiding in de hele SR Woord
- een bijzonder accent op de ontwikkeling van verbeelding en fantasie
- de collegiale samenwerking en de ontwikkelde attitudes binnen de vakgroepen (beide studierichtingen)
- het ondernemend en leerlingvriendelijk klimaat
- het welbevinden van alle betrokkenen
- het onderhoud van de gebouwen, de uitwerking van zowel het evacuatieplan als de evacuatieoefeningen en de investeringen in verbetering van de infrastructuur (BVH).

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de mogelijkheid tot stijldifferentiatie (klassiek, oude muziek, volksmuziek, jazz & lichte muziek)
- het breed vocaal en instrumentaal studieaanbod
- de aangeboden initiatie, in diverse vormen, en de muzische vorming
- de aandacht voor het groepsgericht musiceren
- de doelgroepgerichte en stijlbewuste evolutie in het vak amv
- de ontwikkeling van een gemeenschappelijke visie omtrent evaluatie met aandacht voor zowel proces- als productevaluatie
- een duidelijke deliberatieprocedure
- de aandacht voor deskundigheidsbevordering in al haar mogelijkheden

Wat betreft het algemeen beleid

- het menselijk, stimulerend, participatief en democratisch leiderschap
- de grote bekommernis inzake kwaliteit, in al haar hoedanigheden

6.2 Wat kan de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de intervisie omtrent de ontwikkeling van geïndividualiseerde jaarplannen en leertrajecten
- het dynamiseren van de vakvergaderingen door het agenderen van thema's te benaderen vanuit de PDCA-cirkel
- de verdere ontwikkeling van een leerlingvolgsysteem op academieniveau

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- een permanente aandacht voor subtiliteiten in het studieaanbod (bijv. het behoud van de differentiatie bij de koper- en de houtblazers)
- het vrijblijvend werken, zonder jaarplannen of leertrajecten bij o.a. het vak amv pop/jazz
- de verdere differentiëring en optimalisering van evaluatiemodellen voor beide studierichtingen
- de administratieve verwerking van de evaluaties in functie van een efficiënte rapportering

Wat betreft het algemeen beleid

- De top-down-communicatie verduidelijken en deze functioneler, efficiënter en concreet maken

6.3 Wat moet de academie verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het voorzien in een globaal preventieplan, een jaaractieplan en een brandpreventieverslag

Wat betreft de regelgeving

- een nascholingsplan ter goedkeuring voorleggen aan het ABOC en/of de inrichtende macht

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde '**bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne**'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **24-09-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**' voor **muziek, woordkunst**.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Luc PONET de inspecteur-verslaggever	Lisbeth WOLFS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de academie	